

Ćwiczenia logopedyczne

Głoska r

1. ĆWICZENIA JĘZYKA:

- nagryzanie brzegów języka zębami (masaż) i rozciąganie go
- przeciskanie języka przez maksymalnie zbliżone do siebie zęby żuchwy i szczęki górnej
- kląskanie
- przesuwanie czubkiem języka po podniebieniu (od zębów w głąb jamy ustnej)
- wysuwanie szerokiego języka z buzi nie dotykając zębów (jama ustna szeroko otwarta)
- kląskanie (kształt ust jak przy głosce [i] oraz [u])
- odklejanie czubkiem języka chrupki, opłatka, miodu, czekolady z „zaczarowanego miejsca” na podniebieniu twardym (z wałka dziąsłowego)
- ssanie landrynki

ĆWICZENIA ARTYKULACYJNE:

1. Wymawianie głosek [t], [d], [n] dziąsłowo tzn. czubek języka cofa się w głąb jamy ustnej i dotyka wałka dziąsłowego, czyli „magicznego miejsca” (wybrzuszenia w szczęcie przebiegającego równoległe do linii zębów). Głoski wymawiamy w izolacji coraz szybciej, niejako stukając językiem o podniebienie.
2. Powtarzanie głosek [t d n] dziąsłowego w różnych konfiguracjach, na przemian i bardzo szybko
 - td
 - te de
 - Tu du
 - Tdn
3. Przy wymawianiu [d] realizowanego w sposób dziąsłowy jak najszybciej dotykamy palcem dziecka czubek języka od dołu – wychodzi wtedy wibracja „ sztuczne r” . Zamiast d-dziąsłowego można mówić [ż].
4. W trakcie mówienia [l] delikatne podbijanie ręką brody (metoda I. Styczek).
5. Wydmuchiwanie powietrza przy języku ułożonym przy dziąsłach i dmuchać (powstaje dźwięk podobny do [drr]).

6. Powtarzanie wyrazów, w których występuje [r] zamieniając je na [d] – dźwiękowe [metoda Talmy] .

Dzieci starsze same ćwiczą wymowę, zgodnie z podaną kolejnością, a mniejsze pomocą rodziców.

GŁOSKA [r] W WYRAZIE :

Do tego etapu można przejść, jeśli dziecko opanowało i utrwaliło poprawną realizację głoski [r] w sylabach izolacji ([rrrrr]).

1. Głoska [r] w nagłosie wyrazów

Początkowo można zamieniać głoskę [r] na [d] dźwiękowe (np. rak à dak, ryba à dyba).

Przykładowe wyrazy do ćwiczeń: *rak, rama, rana, rasa, rata, radio, ranek, ratunek, rakietka, rok, ropa, rola, rondel, rolni, robot, robota, roleta, rogi, rosół, robak, rozkład, robota, roślina, rów, rój, ród, ruch, ruda, róża, ruina, rulon, równy, różnica, rumianek, rebus, renta, reszta, rejon, rekin, remont, reguła, redakcja, recepta, ryk, rytm, ryba, rynek, rynna, rysunek*

.....

2. Głoska [r] w śródgłosie wyrazów

Przykładowe wyrazy do ćwiczeń: *kara, para, mara, wara, Sara, tara, kora, pora, góra, mury, nurek, worek, dziura, korek, pióro, murek, fura, skóra, aparat, parasol, korona, jezioro, orać, rura, wtorek, skorupa, piorun, figura, biuro, teren, litera, kierat, siekiera, cerata, żyrafa, gitara, naród, obora, ogórek, huragan, skóra, kura*

.....

3. Głoska [r] w wygłosie wyrazów

Przykładowe wyrazy do ćwiczeń: *zar, dar, smar, ciężar, katar, aktor, autor, amator, konduktor, pomidor, bór, chór, mur, tur, zbiór, otwór, dyżur, kaptur, ser, ster, saper, kufer, monter, numer, plaster, cukier, lakier, puder, wir, parter, chaber, bohater, bór, car, ciężar, cukier, dar, deser, doktor, dwór, gwar, koper, kufer, lakier, motor, muchomor, numer, papier, pazur, potwór, sznur, świder, upór, zegar, wir*

.....

Zestaw wyrazów do ćwiczeń głoski [r]:

- a) [dr] :

drabina, drań, drapać, dramat,
drasnąć, drażnić, drażyć, dreptać,
dreszcz , drewniaki, drewniany,
drewno, dręczyć, drobny, droga,
drogi, drogowskaz, drops, drozd,
drożdże, drugi, drób, drut, drużyna,
adres, biedronka, biodro, hydrant,
modry, odrabiać, odrywać, podróż,
udręka, wiadro, wydra, cedr.

b) [tr]: tracić, trafić, trampki,
tramwaj, tran, trapez, trasa, tratwa,

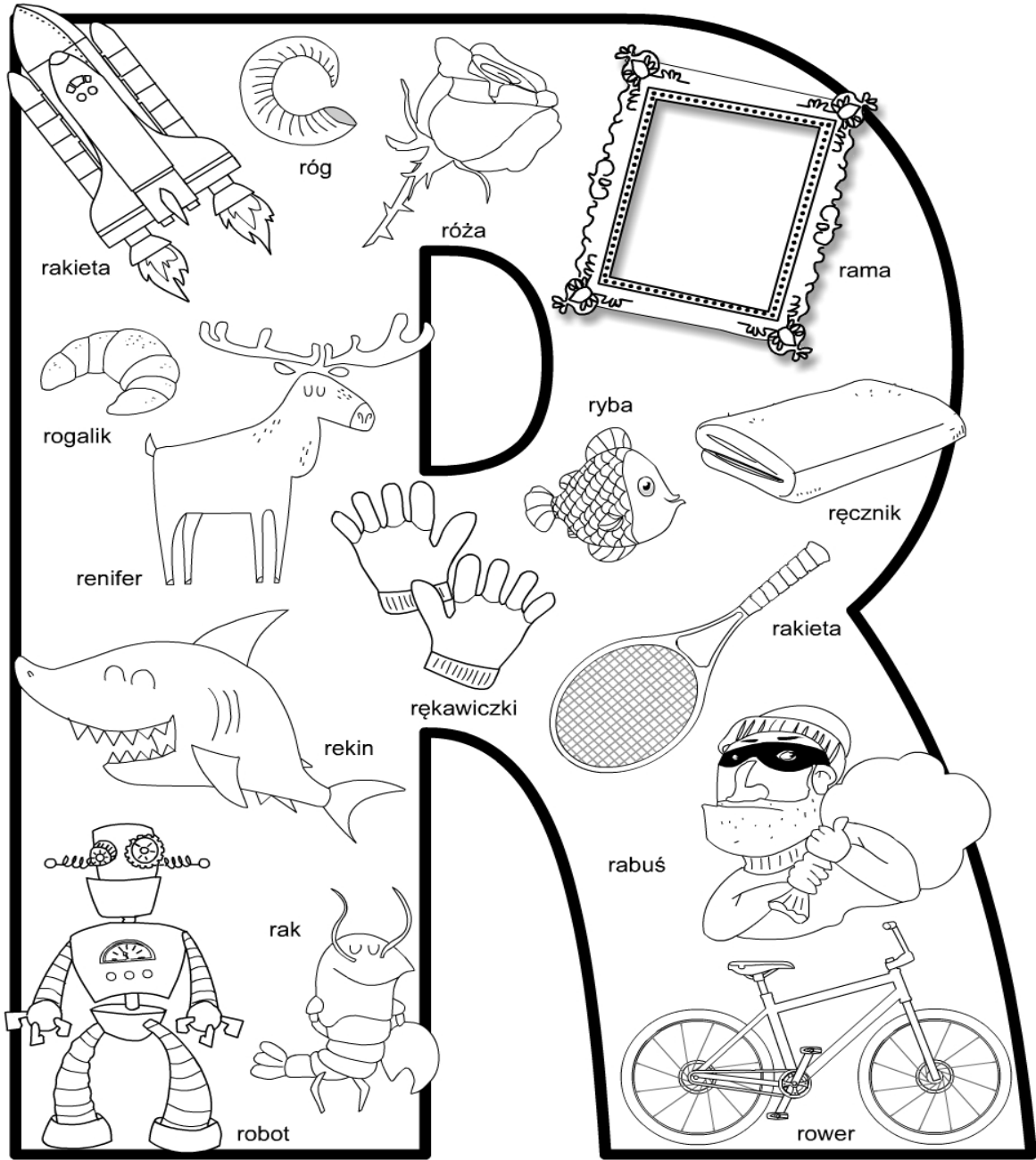
Zestaw zdań do ćwiczeń głoski [r]:

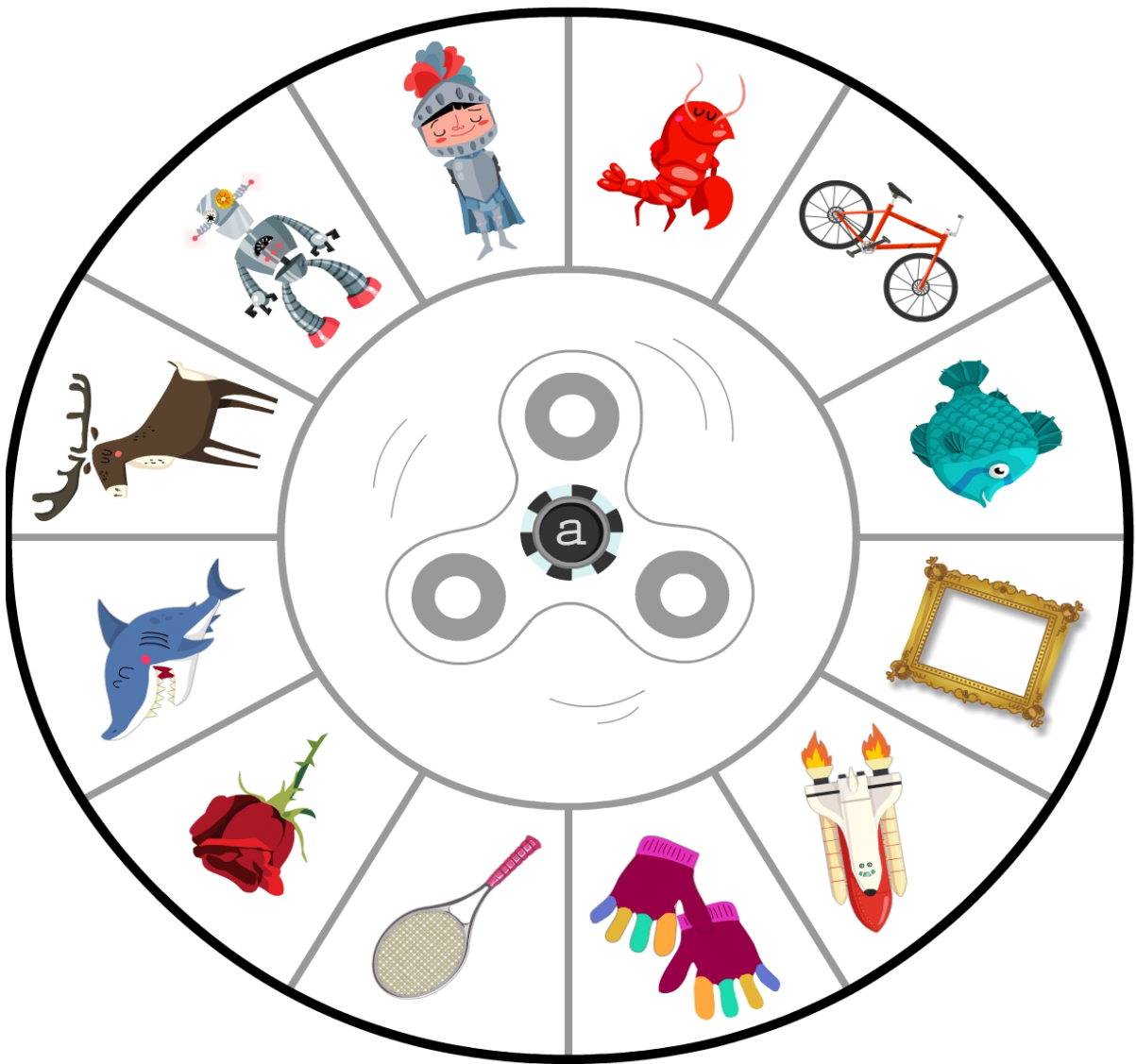
*Renata ma rozwiniętą różę .
Romek naprawia rower .
Ranna rosa jest zimna .
Jurek narysował równą kreskę .
Rysio karmi kury .
Rano rozległ się alarm .
Robert kroi arbuza .
Rankiem lśni rosa .
W porcie rybackim jest duży ruch .
Na rynku stoją latarnie .
Robotnicy wracają z fabryki .*

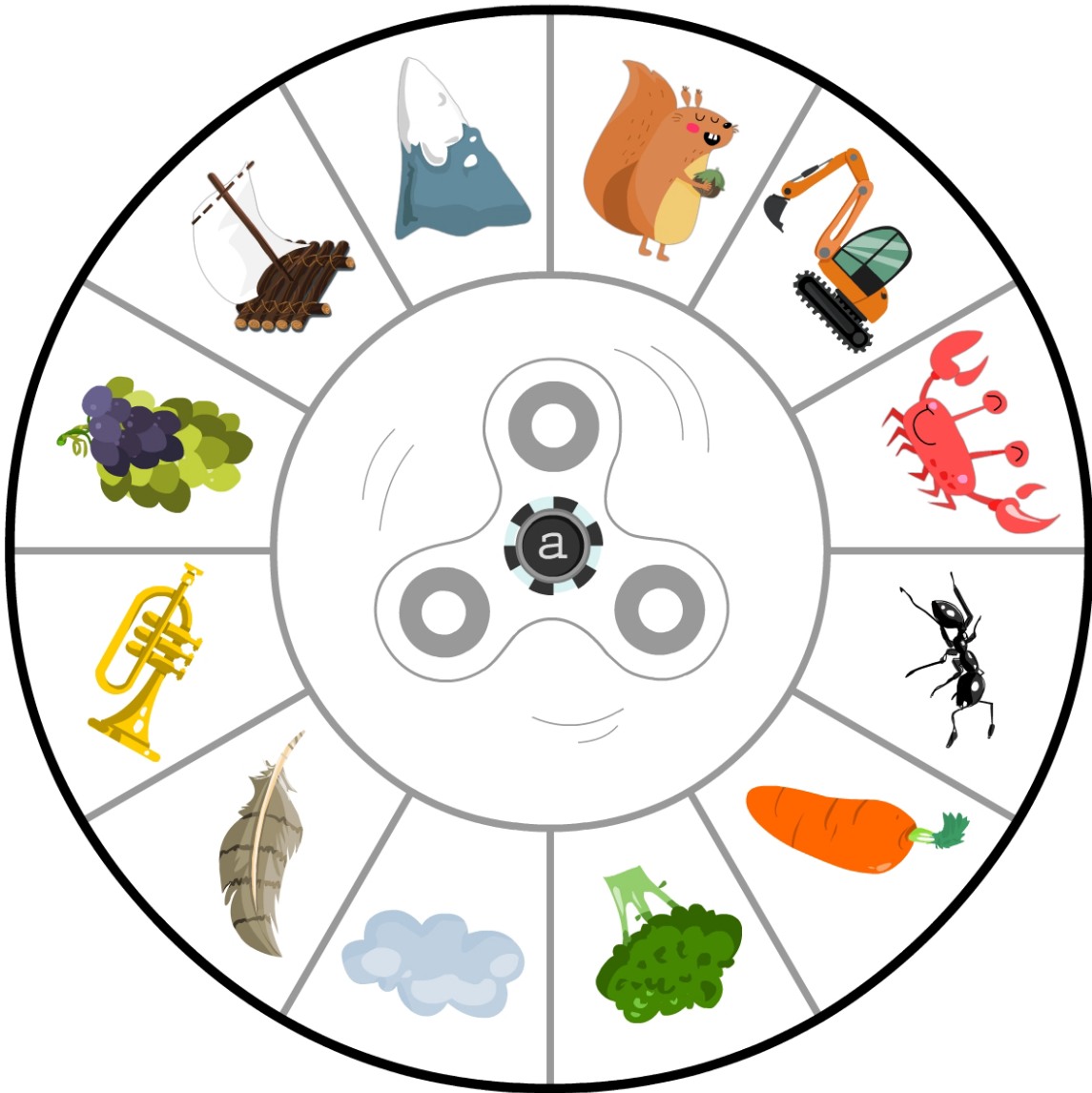
*Na biurku leży pióro .
W torebce jest rumianek
Krysia ma czerwone korale .
Marysia karmi kury.
Krawiec prasuje ubranie .
Krysia gra na trąbce .
Koło bramy chodzi kruk .
W ogrodzie leżą grabie .
Krowa skubie mokrą trawę .
Na grobli stoi grupa dzieci .*

*trawa, trasa, trąbka, tren, tragiczny,
trąbić, trącać, trener, tresować,
trochę, trociny, troje, trolejbus,
tronowy, trója, trójkąt, truć, trudny,
trujący, truskawka, trybuna,
tryskać, atrament, cytryna, chytry,
futro, futryna, jutro, natrysk,
opatrunek, otruty, patrol, wiatr,
pietruszką, potrafić, potrawa,
utrata, wiatrak, zatracić, zatrucie,
jesiotr, litr, łotr, metr.*

*Bronek zapomniał adresu .
W pralce jest brudne ubranie .
Brat pracuje w fabryce
Strażak niesie drabinę .
Na drodze leży drut.
Siostra kupiła truskawki .
Po futrynie chodzi biedronka .
Na strychu wisi futro .
Czeka nas trudna droga .
Po drugiej stronie jest wiatrak .
Patrik stroi struny gitary .
Trener założył dres .
Franek ma nowe trampki .
Struś przeskoczył strumyk .
Siostra założyła opatrunek .
Tramwaj skręcił w prawo .*

gruszka

truskawka

grostek

cytryna

agrest

ogryzek

prezent

papryka

krab

trąbka

brodacz

struś

tratwa

tygrys

krokus

paprotka

fabryka

biedronka

kobra

strażak

strach

sroka

mrówka

krowa

okręt

trucizna

kredki

mikroskop

grosz

kreda

grabie

© printotek a.pl by MiMoWa

Odszukaj wyrazy r , pokoloruj je, skreśl niewłaściwe – wymawiaj.

